

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1588/2024
25.02.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против туженог „TEAM TRANS GROUP“ д.о.о. са седиштем у Сремским Карловцима, чији је пуномоћник Никола Краљ, адвокат из ..., ради поништаја споразума и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 9/24 од 28.02.2024. године у седници одржаној 25.02.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 9/24 од 28.02.2024. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 293/23 од 16.11.2023. године у усвајајућем делу и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 293/23 од 16.11.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца. Ставом другим изреке, поништен је споразум о престанку радног односа између туженог и тужиоца. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 148.400,00 динара са законском затезном каматом од правноснажности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев за накнаду штете преко досуђеног износа од 148.400,00 динара до траженог износа од 200.000,00 динара. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 59.400,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж1 9/24 од 28.02.2024. године, одбио жалбу и потврдио пресуду Основног суда у Новом Саду П1 293/23 од 16.11.2023. године у усвајајућем делу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

Према чињеничном стању, тужилац је радио код туженог на пословима ... од 03.05.2019. године без уговора о раду, да би 12.09.2019. године са туженим закључио уговор о раду на неодређено време. За време рада код туженог, тужилац је на посао долазио по позиву туженог ради обављања уговорених Тако је било до 30.06.2022. године од када послодавац више није позивао тужиоца и након тог датума парничне странке нису биле више у контакту. Тужени тужиоцу није доставио акт на основу кога је дошло до престанка радног односа. Тек након што је тужилац пријавио туженог као послодавца Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Одељењу инспекције рада тужени је тужиоцу поштом 23.02.2023. године доставио споразум о престанку радног односа потписан од стране законског заступника туженог као директора и оверен печатом туженог, са обрачунским листама зарада за период од јануара до јуна 2022. године. Тужилац овај споразум није потписао. Тужени је одјављен са обавезног социјалног осигурања са 30.06.2022. године. Тужилац као запослени туженом никада није поднео захтев да му радни однос престане по основу споразум. Да је одјављен са осигурања тужилац је сазнао пар месеци од доношења оспореног акта, а након извршене провере у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су делимично усвојили тужбени захтев тужиоца. По налажењу судова, тужба је поднета благовремено будући да се рок од 60 дана прописан одредбом члана 195. став 2. Закона о раду у конкретном случају рачуна од 23.02.2023. године, као дана када је тужиоцу путем поште достављен споразум о престанку радног односа. Даље, применом одредби члана 175. тачка 3, 177. и 191. став 1, 5. и 8. Закона о раду, судови су закључили да предметни споразум не производи правно дејство, с обзиром да није закључен на начин и у поступку како је то прописано законом, односно да није потписан од стране тужиоца, из чега следи да код тужиоца није постојала воља да му престане радни однос код туженог. Стога је предметни споразум поништен као незаконит. По налажењу другостепеног суда, како тужени није доставио тужиоцу други отказни акт осим предметног споразума, тужилац основано тражи његов поништај. Применом члана 191. став 5. Закона о раду, с обзиром на то да тужилац није захтевао враћање на рад, већ накнаду штете, тужени је обавезан да тужиоцу исплати накнаду штете уместо враћања на рад у висини четири нето зараде запосленог из маја 2022. године. Као примарно питање у овој правној ствари поставља се питање благовремености тужбе. Основано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права од стране нижестепених судова приликом оцене овог питања.

Одредбом члана 195. став 1. Закона о раду, прописано је да се против решења којим је повређено право запосленог може да покрене спор пред надлежним судом, а ставом 2. истог члана рок за покретање спора јесте 60 дана од дана достављања решења, односно сазнање за повреду права.

Рок за подношење тужбе у радном спору је преклузивни рок материјалног права и његово пропуштање доводи до губитка права на судску заштиту, што има за последицу немогућност суда да о предмету таквог спора мериторно одлучује. Његово рачунање зависи од тога да ли је право које се штити повређено одлуком или фактичком радњом. Ако је право повређено фактичком радњом, рок се рачуна од дана сазнања за повреду. То је дан када је запослени сазнао да му је неко право ускраћено, ограничено, сужено или на други начин нарушено. У овом случају, рок почиње тећи

првог наредног дана од сазнања, а истиче протеком законом прописаног рока. Дан сазнања за повреду права везује се за пуну извесност о постојању повреде.

У конкретном случају, тужилац тужбом тражи да се поништи споразум о престанку радног односа, који споразум му је достављен путем поште. Нижестепени судови сматрају да од тог датума тече поменути рок од 60 дана. Међутим, имајућу у виду да писани споразум послодавца и запосленог по својој правној природи представља двострано обавезни уговор који мора бити састављен у писменој форми и потписан од стране уговарача, а закључује се добровољно тј. сагласношћу воља послодавца и запосленог и представља израз њихове слободне воље. Предметни споразум неспорно тужилац није потписао, то следи да овај споразум не производи правно дејство па се од дана његовог достављања тужиоцу не може се рачунати рок од 60 дана. Дакле, у конкретном случају право тужиоца повређено је фактичком радњом и рок се рачуна од дана сазнања за повреду, а то је дана када је тужилац сазнао за повреду.

Према стању у списима предмета, тужилац је до 30.06.2022. године долазио на посао, а од тог датума послодавац га више није позивао, како је то до тада уобичајно чинио, нити је тужилац више радио код туженог. Притом је 29.08.2022. године против туженог поднео тужбу, између осталог, ради накнаде штете и то за неисплаћени регрес за коришћење годишњег одмора, исхрану у току рада, накнаде за рад ноћу, накнаде за минули рад, увећану зараду за рад у дане државних и верских празника, иностраних и домаћих дневница, накнаде за неискоришћени годишњи одмор за 2019, 2020. и 2021. годину, на име накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада, све у периоду од 10.08.2019. године до 30.06.2022. године. У тужби је наведено да је тужилац посредним путем сазнао да га је тужени одјавио са осигурања 30.06.2022. године.

У поновном поступку првостепени суд ће, имајући у виду да споразум о престанку радног односа без датума који је достављен тужиоцу, тужилац није потписао и да стога никада није ни произвео правно дејство, те да право чију заштиту тужилац тражи није повређено тим споразумом већ фактичком радњом туженог послодавца, поступити по примедбама из овог решења и поуздано утврдити све чињенице од којих зависи благовременост тужбе, након чега ће донети нову одлуку.

С обзиром на то да одлука о трошковима поступка зависи од коначног исхода спора, побијане пресуде су укинуте и у том делу.

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци решења на основу одредбе члана 416. став 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**